

การปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้

แอฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ หรือ ที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า "นามิเบีย" นั้น เคยเป็นอาณานิคมของเยอรมันในช่วง ปี ค.ศ. 1884-1915 ต่อมาได้ถูกกองกำลังของแอฟริกาใต้ยึดครองหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี ค.ศ. 1920 แอฟริกาใต้ได้รับมอบหมายจากสันนิบาตชาติให้ดูแลปกครองนามิเบียในฐานะดินแดนในอาณัติ

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1945 ได้มีการเชิญให้แอฟริกาใต้จัดทำโครงร่างข้อตกลงภาวะทรัสตี (Trusteeship Agreement) * ต่อดินแดนนามิเบียกับสหประชาชาติ แต่แอฟริกาใต้ปฏิเสธทุกครั้ง และด้วยการปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้ที่มีลักษณะขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติ¹ เอง ได้ส่งผลให้สหประชาชาติต้องเข้ามาดำเนินการเพื่อปลดปล่อยอาณานิคมแห่งนี้

การปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้ มีประเด็นที่สำคัญควรแก่การพิจารณา 3 ประเด็น คือ นโยบายเหยียดผิว ปัญหาสิทธิมนุษยชน และการกำหนดเจตจำนงของตนเอง และอำนาจต่อรองของแอฟริกาใต้ที่เป็นอุปสรรคต่อเอกราชของนามิเบีย

2.1 นโยบายเหยียดผิวในนามิเบีย

คำว่า "Apartheid" เป็นภาษาแอฟริกัน มีความหมายว่า "การ

* ข้อตกลงดังกล่าว จะกำหนดแบบวิธีในการบริหารดินแดนภายใต้ทรัสตีระหว่างรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง

แบ่งแยก" (Separateness) ซึ่งแอฟริกาใต้ได้นำมาใช้เป็นนโยบายอย่างทางการเมื่อปี ค.ศ. 1948 ภายใต้การเหยียดผิวนี้ รัฐกำหนดระบบของการให้แบ่งแยกคนผิวขาวออกจากชาวแอฟริกาใต้ผิวดำ ซึ่งเป็นตัวแทนของเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนในประเทศ ทั้งนี้โดยมีความเชื่อที่ว่า การติดต่อและสัมพันธ์กันระหว่างคนต่างสีผิว จะทำให้ความบริสุทธิ์ของเชื้อชาติต้องมัวหมอง ชาวแอฟริกาใต้ผิวดำนั้นได้ถูกปฏิเสธสิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพของตน โดยไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมในทางการเมือง และยังมีกฎหมายปราบปรามและกฏระเบียบต่างๆ มากมาย

อนึ่ง เมื่อแอฟริกาใต้เข้ามาปกครองนามิเบียแล้ว ก็ได้ดำเนินนโยบายเหยียดผิวมาใช้กับนามิเบียด้วย แอฟริกาใต้ได้ใช้หลักการ "การพัฒนาโดยแบ่งแยก" ซึ่งเป็นความพยายามแบ่งนามิเบียออกเป็นหน่วยบริหาร 2 ส่วนคือ เขตคนผิวขาว และ เขต homelands หรือเรียกเขตบันตูสถาน (bantustans) ซึ่งเป็นจำนวนมาก เพื่อให้แต่ละเผ่าพันธุ์ของคนผิวดำทั้งหลายอาศัยอยู่ การสร้างเขตบันตูสถานนี้มีเป้าหมายอย่างเป็นทางการว่า เพื่อปลูกและเร่งเร้าให้ชาวแอฟริกันผิวดำถอนตนออกจากเขตของคนขาว และไปสร้างรัฐของตนเองขึ้นในลักษณะกึ่งอิสระ (semi-autonomous states) โดยให้ยึดถือระเบียบประเพณีดั้งเดิมเป็นหลักในการปกครอง ภายใต้ผู้นำทางประเพณีหรือหัวหน้าเผ่าของตน¹

หลักการดังกล่าวข้างต้นนี้ มีรากฐานมาจากคำแนะนำ ปี ค.ศ. 1964 ของคณะกรรมการแห่งรัฐบาลแอฟริกาใต้ หรือที่รู้จักกันในนามของ

¹ไพฑูรย์ ดัสเช่, การแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิวกับปัญหาสิทธิมนุษยชน (กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530) , หน้า 11.

แผน Odendaal

ตามคำแนะนำของแผน Odendaal เรื่องการจัดตั้ง homelands ในนามิเบียนั้น เสนอให้ชาวแอฟริกันผิวดำซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ โดยเป็น 90 % ของประชากรทั้งหมด อยู่ในดินแดนที่เรียกว่า homelands หรือ bantustans ซึ่งมีอยู่ 40 % ของพื้นที่ของประเทศเท่านั้น² ส่วนใหญ่ดินแดนแถบนี้จะไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกและเป็นส่วนที่ด้อยพัฒนา คนผิวดำจะต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่หรือเขตที่กำหนดว่าเป็น homelands ของคนผิวดำเท่านั้น และไม่สามารถจะเข้าไปในดินแดนบริเวณอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต

สำหรับพื้นที่ 43 % ของดินแดนที่ให้คนผิวขาวอาศัยอยู่ เป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสำหรับการเกษตร ประการสำคัญประกอบไปด้วยทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เช่น เพชร ยูเรเนียม³ และโลหะอื่นๆ เช่น แคนเมียม ทองแดง ตะกั่ว ดีบุก และ สังกะสี อีกทั้งยังเป็นเขตทางด้านการศึกษา และการประมง นอกจากนี้ อ่าววัลวิส (Walvis Bay) ซึ่งเป็นท่าเรือหลักเพียงแห่งเดียวของประเทศและเป็นศูนย์กลางการศึกษา ยังอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

²United Nations, International Conference in Support of the Peoples of ZIMBABWE and NAMIBIA (New York : Office of Public Information, 1977), p. 9.

³การที่นามิเบียมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าอยู่มากมาย ทำให้บริษัทต่างชาติทั้งจากแอฟริกาใต้ และจากประเทศตะวันตก ต่างก็เข้าไปตักตวงหาผลประโยชน์ โดยเฉพาะจากเหมืองยูเรเนียม ซึ่งจะดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน บทที่ 4 "บทบาทของประเทศมหาอำนาจต่อปัญหาเอกราชของนามิเบีย"

ส่วนพื้นที่ 17 % ของดินแดน เป็นเขตที่สงวนไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ของแอฟริกาใต้ ฉะนั้น อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า 60 % ของดินแดน ถูกสงวนเอาไว้เพื่อประชากรผิวขาวซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 % หรืออยู่ภายใต้การควบคุมโดยตรงของรัฐบาลแอฟริกาใต้

ตามแผน Odendaal นี้ ได้แบ่งชวานามิเบียออกเป็นกลุ่มต่างๆ คือ คนผิวขาว, คนผิวสี (Coloureds), Rehoboth, Basters, Namas, Damaras, Hereros, Kaokovelders, Ovambos, Kavangos, Caprivians, Tswanas & Bushmen

ชาวแอฟริกันผิวดำในนามิเบียถูกบังคับอย่างเคร่งครัดในทางกฎหมาย แต่ไม่มีสิทธิในการบัญญัติกฎหมายซึ่งนำมาใช้ปกครองตน และยังถูกกีดขวางและถูกตัดสิทธิในด้านต่างๆ ดังนี้

ก. สิทธิทางการเมือง แอฟริกาใต้ได้ถือว่า นามิเบียเป็นดินแดนส่วนหนึ่งในอาณัติของตน จึงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ระบุไว้ใน Mandate for German South West Africa ^๕ ที่ว่า รัฐอาณัติมีอำนาจในทางบริหารและนิติบัญญัติ เต็มที่เหนือดินแดนในอาณัติของตน โดยสามารถใช้กฎหมายทุกอย่างของตนบังคับใช้ในดินแดนนี้ ยิ่งกว่านั้น ยังมีกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ มากัดกันคนผิวดำ เช่น การไม่มีตัวแทนของคนผิวดำในหน่วยการปกครองหรือการบริหารดินแดน อีกทั้งถูกห้ามสมัครรับเลือกตั้งเข้าไปนั่งในสภาด้วย ตลอดจนมีการปราบปรามคนผิวดำด้วยความรุนแรงเมื่อคนผิวดำลุกขึ้นมาทำการประท้วง เพื่อทวงสิทธิอันชอบธรรมของตนเอง

^๕ดูรายละเอียดเรื่อง Mandate for German South West Africa ได้ในภาคผนวก ๘.

อนึ่ง การที่รัฐบาลแอฟริกาใต้แบ่งดินแดนออกเป็นเขต โดยให้ชนเผ่าต่างๆ อยู่แยกกัน ก็เพราะหากมีผู้อพยพไปอยู่นอกเขตก็จะหมดสิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือการประชุมในเขตของตนไปด้วย ซึ่งระบบนี้ก็คือการบังคับกลายๆ ให้ชาวนามิเบียอยู่แยกกันเป็นเผ่าๆ ไม่ให้เกิดความรู้สึก "ความเป็นชาติ" ขึ้นมา^๕

ข. สิทธิทางเศรษฐกิจ ชาวแอฟริกันถูกจำกัดด้านงานอาชีพอย่างเข้มงวด และได้ค่าจ้างแรงงานในอัตราที่ต่ำกว่าคนผิวขาวได้รับในงานอย่างเดียวกัน

ค. สิทธิทางสังคม แอฟริกาใต้ได้ใช้นโยบายเหยียดหยามคนผิวดำอย่างมาก โดยการออกข้อกำหนดระเบียบทางสังคมต่างๆ เพื่อเป็นการแบ่งแยกผิวให้ชัดเจน เช่น การห้ามการแต่งงานระหว่างผิว ห้ามคนผิวดำหรือผิวดำโดยสสารพาหนะคันเดียวกับคนผิวขาว ตลอดจนมีการแบ่งแยกทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการออกกฎหมายทางสังคมเหล่านี้เป็นการปลุกฝังทัศนคติในการเหยียดผิวให้คงอยู่ตลอดไป

แอฟริกาใต้ได้เข้าทำการควบคุมดินแดนนามิเบีย และใช้นโยบายเหยียดผิว อันก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนผิวดำกับคนผิวขาว โดยไม่คำนึงถึงการคัดค้านจากสหประชาชาติ ซึ่งเป็นตัวแทนอันชอบธรรมของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ฉะนั้น นโยบายเหยียดผิวของรัฐบาลแอฟริกาใต้จึงได้กลายเป็นประเด็นที่สำคัญของสหประชาชาติที่จะดำเนินการเพื่อกำจัดการเหยียดผิวให้หมดสิ้นไป

^๕"นามิเบีย : ดินแดนที่ถูกกลืน," สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 34 (เมษายน 2531) : 24.

2.2 ปัญหาทางด้านสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) คือ สิทธิของมนุษย์หรือสิทธิในฐานะที่บุคคลเกิดมาเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิในร่างกาย ทรัพย์สินหรือเสรีภาพต่างๆ ในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคล เป็นต้น สิทธิมนุษยชนเป็นแนวความคิดที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล โดยอิงอยู่บนหลักเรื่อง เกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์ และในสิทธิเท่าเทียมกันของบรรดาชายและหญิง

หลักอุดมการณ์สิทธิมนุษยชน ได้มีบทบาทและอิทธิพลเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้าให้เกิดการตื่นตัวเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางทั่วโลก โดยสิทธิเสรีภาพด้านต่างๆ ได้รับการขยายความตามข้อตกลงทางสากลภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ดังปรากฏผลเป็น "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน" (Universal of Human Rights) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 อันถือเป็นวันสิทธิมนุษยชนสืบเนื่องมาจนปัจจุบันนี้

สาระสำคัญของปฏิญญาฉบับนี้ ได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเอาไว้อย่างครอบคลุม ตั้งแต่สิทธิเสรีภาพทางแพ่งและการเมือง (Civil and Political Rights) ตั้งแต่มาตรา 1-21 และสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม (Economic and Social Rights) ตั้งแต่มาตรา 22-30 โดยนานาประเทศที่ได้ให้คำรับรองในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนฉบับนี้ ต่างจะพยายามตั้งใจทุกวิถีทางที่จะเผยแพร่ และนำมาซึ่งการปกป้องรักษาสหสิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศของตน ตามที่บัญญัติเอาไว้ในปฏิญญาฉบับนี้

แนวความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชน มิใช่เป็นการค้นพบของชาวตะวันตก แต่ทุกสังคมล้วนมีความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนทั้งนั้น โดยแนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนนี้ ได้แสดงบทบาทโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ได้กลายมาเป็นหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศต่างๆ ที่ยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นหลักการใน

การปกครองประเทศ ฉะนั้น สิทธิมนุษยชนในฐานะที่เป็นความดีงาม หมายถึง สิ่งที่ยืนยันคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สังคมใดที่ให้ความสำคัญแก่คุณค่าของสิทธิมนุษยชน จึงจำเป็นต้องมีระบอบการปกครองที่ถือว่า สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเป็นแหล่งที่มาของความผาสุกและความเจริญไพบูลย์ของสังคมนั้น⁶

ส่วนการกำหนดเจตจำนงของตนเอง (Self-determination) นั้น D.B. Levin⁷ ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เป็นสิทธิของประชาชนชาติหนึ่งๆ ที่มีเสรีภาพ ปราศจากการกีดกันจากภายนอกในการตัดสินใจสิ่งที่ผูกพันรัฐ รวมทั้งสิทธิที่จะก่อรัฐที่เป็นเอกราช และตัดสินใจในรูปแบบของการเมืองภายใน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งจะได้รับการยอมรับจากองค์การระหว่างประเทศ และหน่วยงานอื่นๆ

สำหรับพื้นฐานของการกำหนดเจตจำนงของตนเอง มีดังนี้

1. มีรัฐบาลที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน
2. ปราศจากการถูกรวบงำทั้งจากภายในและภายนอก
3. มีเสรีภาพการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
4. ได้รับความพึงพอใจในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน
5. ปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ สีผิว ชนชั้น และ หลักความเชื่อทางศาสนา

⁶ เจริญ คัมภีรภาพ, รายงานการศึกษาเรื่อง "เส้นทางเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนโดยสถาบันรัฐสภาไทย" (กรุงเทพฯ : มูลนิธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา และมูลนิธิเอเซีย, 2531), หน้า 3,7.

⁷ Umozurike Umozurike Oji, Self-determination in International Law (Connecticut: Shoe String, 1972), p.193.

ส่วนจุดมุ่งหมายของการกำหนดเจตจำนงของตนเอง คือให้ประชาชนทั้งหลายได้รับความพึงพอใจ โดยไม่นำพาต่อเชื้อชาติ เพศ หรือ ศาสนา โดยมีสิทธิประชาธิปไตยอย่างเต็มที่ ภายในกรอบของกฎหมาย เป็นอิสระจากการถูกรบงำทั้งภายในหรือภายนอก มีการแสวงหาโอกาสเพื่อการพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้แก่ประชาชนทั้งหลาย สิ่งซึ่งประสงค์เหล่านี้ จะนำไปสู่การพัฒนาหลักการกำหนดเจตจำนงของตนเองในอนาคต

การละเมิดสิทธิมนุษยชน และหลักการกำหนดเจตจำนงของตนเองของประชาชนชาวนามิเบียโดยแอฟริกาใต้

เมื่อนำแนวความคิด เรื่อง สิทธิมนุษยชนและการกำหนดเจตจำนงของตนเองมาพิจารณาในกรณีการปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้แล้ว ปรากฏว่า แอฟริกาใต้ได้ดำเนินการและบังคับต่อชาวนามิเบีย โดยใช้กฎหมายที่มีลักษณะอันแสดงถึงความแตกต่าง การกีดกัน การจำกัด ซึ่งใช้หลักด้านเผ่าพันธุ์ สีผิว เชื้อชาติหรือเชื้อสายดั้งเดิม สิ่งเหล่านี้ล้วนปฎิเสธสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน อันเป็นการละเมิดจุดมุ่งหมายและหลักการของสหประชาชาติอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ หลักการ homelands หรือ bantustans เป็นสิ่งที่ผิดแปลกและไม่สอดคล้องกันกับหลักการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ประชากรชาวแอฟริกันผิวดำ คนผิวขาว และคนผิวสี มีสัดส่วน 18:3:1 แต่การแบ่งที่ดินจะเป็น 1.74:6.74:0.62 ตารางกิโลเมตรต่อคนแอฟริกันผิวดำ คนผิวขาว และคนผิวสี ตามลำดับ

การแบ่งดินแดนเป็นส่วนต่างๆ ยังขึ้นอยู่กับ การอ้างว่า มีความแตกต่างในแต่ละกลุ่มชน ซึ่งมีสถาบันทางเผ่าแตกต่างกันออกไป และว่าการพัฒนาแบบแบ่งแยกจะส่งผลให้กลุ่มเหล่านี้มีความก้าวหน้า และสามัคคีกัน

เรื่องการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ฉะนั้น เป้าหมายของหลักการเรื่อง homelands ก็คือ ^a

1. การแบ่งชานามิเบียออกตามเชื้อชาติ และแบ่งออกเป็นเผ่า โดยผ่านการสนับสนุนของแอฟริกาใต้ที่จะให้มีรัฐบาลของแต่ละเชื้อชาติ
2. จัดความสำนึกในเรื่อง "เอกภาพแห่งชาติ"
3. สร้างความมั่นใจว่า การส่งแรงงานชาวแอฟริกันราคาถูกให้แก่เศรษฐกิจของคนผิวขาวนั้น จะ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
4. จำกัดสิทธิของคนผิวดำที่ทำงานอยู่ในเขตคนผิวขาว โดยการทำให้คนผิวดำเป็นพลเมืองของ homelands หนึ่งๆ ไป
5. สร้างการยอมรับระหว่างประเทศ ว่า แอฟริกาใต้จะนำประชาชนนามิเบียไปสู่เอกราช

อนึ่ง ด้วยเหตุที่องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน และสันติภาพของโลก คือ องค์การสหประชาชาตินั้น ได้ให้การยอมรับต่อความเป็นจริงที่ว่า การเคารพการกำหนดเจตจำนงของตนเอง เป็นเงื่อนไขสำหรับสันติภาพของโลก ^b โดยสิทธิมนุษยชน มีความหมายในขอบเขตที่ว่า ประชาชนได้รับความพอใจจากการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ซึ่งนับตั้งแต่สหประชาชาติได้ก่อตั้งขึ้นมา ก็มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนความปรารถนาของประชาชนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง และกำหนดเป้าหมายที่จะเร่งให้พวกเขาได้รับเอกราช ความพยายามของสหประชาชาติมีรากฐานมาจากกฎบัตร

^aInternational Defence and Aid Fund, NAMIBIA : The Facts (n.p., 1980), p. 16.

^bUmozurike, Self-determination in International Law, p. 188.

ซึ่งยืนยันถึงหลักการของสิทธิที่เท่าเทียมกัน และการกำหนดเจตจำนงของตนเองของประชาชน รวมทั้งอีก 3 หมวดที่มุ่งไปยังผลประโยชน์ของประชาชนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง คือ หมวดที่ 11, 12 และ 13

การยื่นกรณที่จะเพิกเฉยต่อมติสหประชาชาติ ในปัญหาการกำหนดเจตจำนงของตนเองสำหรับดินแดนหนึ่งๆ จะเป็นเรื่องระหว่างประเทศ การเพิกเฉยหลักการโดยรัฐหนึ่ง อาจจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพียงพอกับการที่สหประชาชาติจะเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย การคุกคามสันติภาพและเสถียรภาพของโลก อันเกิดจากการยื่นกรณปฏิเสธการกำหนดเจตจำนงของตนเอง เป็นเรื่องที่สหประชาชาติต้องการให้คณะมนตรีความมั่นคงสนใจอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีของนามิเบีย

2.3 อำนาจต่อรองของแอฟริกาใต้ที่เป็นอุปสรรคต่อเอกราชของนามิเบีย

ก. อำนาจต่อรองทางด้านการเมือง

ในปี ค.ศ. 1975 อังกฤษได้เอกราชจากโปรตุเกส โดยมีรัฐบาลของกองกำลัง Moviments Popular para a Libertacao de Angola (MPLA) เข้าปกครองและสถาปนาประเทศเป็นรัฐสังคมนิยม แต่ขบวนการยูนิต้า (Uniao Nacional para a Independencia Total de Angola : UNITA) ของ Dr. Jonas Savimbi ซึ่งเป็นกองกำลังของฝ่ายนิยมตะวันตก ไม่ยอมรับรัฐบาล จึงได้ก่อสงครามกลางเมือง เพื่อโค่นล้มรัฐบาลอังกฤษ โดยสหรัฐอเมริกาและแอฟริกาใต้ให้การสนับสนุน รัฐบาลอังกฤษจึงขอความช่วยเหลือด้านกำลังทหารจากคิวบา เพื่อรักษาเสถียรภาพรัฐบาลแรกตั้งของตน ซึ่งคิวบาก็ได้ส่งทหารมาช่วยด้านทหารการรุกรานของแอฟริกาใต้มากถึง 50,000 คน

ทางฝ่ายอังกฤษ ได้สนับสนุนองค์การประชาชนแอฟริกาตะวันตก
 เจริญได้ โดยยินยอมให้มาตั้งฐานปฏิบัติการโจมตีแอฟริกาใต้ในดินแดน
 ของตน แอฟริกาใต้จึงทำการปราบปรามองค์การประชาชนแอฟริกาตะวันตก
 เจริญได้อย่างรุนแรง โดยทหารแอฟริกาใต้รุกข้ามพรมแดนเข้าไปในอังกฤษ
 ตอนใต้ด้วย ซึ่งผลที่ติดตามมาก็คือ แอฟริกาใต้สามารถช่วยเหลือยูนิตาได้
 โดยตรง

ฉะนั้น อังกฤษจึงต้องเผชิญกับปัญหาหลายด้าน ซึ่งนอกจาก
 แอฟริกาใต้จะส่งทหารบุกเข้าไปเองแล้ว ยังสนับสนุนขบวนการยูนิตาพร้อมกับ
 สหรัฐอเมริกา เพื่อคอยบ่อนทำลายสถานการณ์ในอังกฤษอยู่เสมอ ส่งผลให้
 อังกฤษมีปัญหาทางด้านความมั่นคง จนกระทั่งต้องอาศัยทหารคิวบาซึ่งถูกส่ง
 เข้ามา และยังคงพึ่งพาความช่วยเหลือของสหภาพโซเวียต อันยังทำให้
 แอฟริกาใต้มีข้ออ้างที่ไม่ยินยอมให้เอกราชแก่นามิเบีย

อนึ่ง แอฟริกาใต้ได้ตั้งเงื่อนไขว่า จะไม่ยอมให้เอกราชแก่นามิเบีย
 จนกว่าคิวบาจะถอนทหารออกจากอังกฤษทั้งหมด ปรากฏว่า รัฐบาลของ
 ประธานาธิบดี เรแกน แห่งสหรัฐอเมริกา สนับสนุนข้อเสนอของแอฟริกาใต้

ข. อำนาจต่อรองทางด้านกฎหมาย

แอฟริกาใต้ได้นำปัญหาทางด้านกฎหมายมาเป็นข้ออ้างในการปกครอง
 นามิเบีย โดยในปี ค.ศ. 1920 แอฟริกาใต้ได้รับมอบหมายจากสันนิบาตชาติ
 ให้ดูแลปกครองนามิเบีย ในฐานะดินแดนในอาณัติ ทั้งนี้ มาตรา 22 วรรค 3
 ของกติกาสันนิบาตชาติระบุว่า ลักษณะของดินแดนในอาณัติจะต่างกันตามระดับ
 ของการพัฒนาของประชาชน สภาพทางภูมิศาสตร์ของดินแดน สภาพทาง
 เศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ ของดินแดน โดยได้แบ่งดินแดนในอาณัติออกเป็น
 3 ประเภท คือ A , B และ C ซึ่งดินแดนนามิเบียเป็นอาณัติประเภท C
 ที่มอบหมายให้แอฟริกาใต้ปกครองดูแล

ลักษณะของดินแดนอำณัติประเภท C ก็คือ เป็นดินแดนที่ประชากรอาศัยอยู่น้อย มีพื้นที่เล็กๆ ที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลางอารยธรรม และบางครั้งดินแดนดังกล่าวอยู่ต่อเนื่องกับดินแดนของรัฐอำณัติ ซึ่งตามมาตรา 22 วรรค 6 ดินแดนเหล่านี้ถูกจัดให้อยู่ในการปกครองตามกฎหมายของรัฐอำณัติ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนของรัฐอำณัติ โดยกฎหมายของแอฟริกาใต้ที่จะนำมาใช้กับนามิเบีย จะไม่ขัดแย้งกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อตกลงอำณัติ

อำณัติประเภท C จะมีลักษณะแตกต่างจากอำณัติประเภท A และ B โดยอำณัติประเภท A และ B กำหนดเพื่อประชาชนที่ต้องการเพียงการปกป้องและดูแลเพียงชั่วคราว ส่วนลักษณะของอำณัติประเภท C จะระบุไว้ในวรรคแรกของมาตรา 22 ของกติกาสันนิบาตชาติ กับข้อความดังต่อไปนี้ "สำหรับอาณานิคมและดินแดนทั้งหลาย ซึ่งเนื่องจากผลของสงครามครั้งที่แล้ว ให้หลุดพ้นจากการอยู่ใต้อิทธิพลของรัฐทั้งหลาย ซึ่งแต่ก่อนนี้ได้ปกครองอาณานิคมและดินแดนเหล่านั้นมา และประชากรที่อาศัยอยู่ในดินแดนเหล่านั้น ยังไม่สามารถจะยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ภายใต้สถานการณ์อันตึงเครียดของโลกปัจจุบันนี้ได้ ควรจะใช้หลักการที่ว่า ความผาสุกและพัฒนาการของประชากรเหล่านี้ ถือเป็นภาระรับผิดชอบอันศักดิ์สิทธิ์ของชาติที่มีอารยธรรม และควรให้ทราบว่ ความมั่นคงสำหรับการปฏิบัติภาระรับผิดชอบนี้ควรจะตราไว้ในกติกานี้"

มาตรา 22 วรรค 6 ระบุถึงวิธีซึ่งจะทำให้จุดมุ่งหมายเหล่านี้ประสบผลสำเร็จ คือ วิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้หลักการนี้มีผลปฏิบัติได้ ก็คือ มอบความไว้วางใจในการปกครองดูแลประชากรเหล่านั้น แก่ประชาชาติที่เจริญก้าวหน้าแล้ว ซึ่งโดยเหตุผลที่ประชาชาติเหล่านั้นมีทรัพยากร มีประสบการณ์หรือสภาพทางภูมิศาสตร์ อาจสามารถจะปฏิบัติความรับผิดชอบนี้ได้ และเป็นประชาชาติซึ่งเต็มใจที่จะรับภาระนั้น และการปกครองดูแลนี้จะให้ประชาชาติเหล่านั้นเป็นผู้ใช้อำนาจปฏิบัติการ เป็นผู้ให้อารักขาในนามของสันนิบาตชาติ

นอกจากนี้ ในมาตราเดียวกัน วรรคที่ 6 , 7 และ 9 ยังเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับนามิเบีย ดังนี้

วรรค 6 มีดินแดนหลายแห่ง เช่น แอฟริกาตะวันตกเฉียงใต้ (นามิเบีย) และดินแดนบางแห่งของเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกใต้ ซึ่งโดยเหตุผลที่มีพลเมืองจำนวนน้อยกระจัดกระจาย หรือโดยเหตุที่เป็นเกาะขนาดเล็ก หรือโดยเหตุที่ตั้งอยู่ไกลจากศูนย์กลางแห่งอารยธรรม หรือความใกล้เคียงทางภูมิศาสตร์กับดินแดนของรัฐอารักขา และเหตุแวดล้อมอื่นๆ ดินแดนเหล่านี้จะถูกปกครองอย่างดีที่สุด ภายใต้กฎหมายของรัฐอารักขาในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของตน ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้การประกันความปลอดภัยดังได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียของประชากรพื้นเพเดิม

วรรค 7 ในทุกกรณีเกี่ยวกับดินแดนภายใต้อาณัติ รัฐที่ให้อารักขาจะต้องส่งมอบรายงานประจำปี เกี่ยวกับดินแดนที่ตนต้องรับผิดชอบต่อคณะมนตรี

วรรค 9 ให้ตั้งคณะกรรมการถาวรขึ้นคณะหนึ่งเพื่อรับและตรวจสอบรายงานประจำปีของรัฐที่ให้อารักขา และเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะมนตรีในบรรดาเรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบอาณัติเหล่านี้

อนึ่ง ในมาตรา 2 ของ Mandate for German South West Africa ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้ ได้ระบุว่า รัฐอาณัติจะมีอำนาจเต็มด้านบริหารและนิติบัญญัติต่อดินแดน ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของแอฟริกาใต้ และอาจจะประยุกต์กฎหมายของแอฟริกาใต้ใช้กับดินแดนนี้ รัฐอาณัติจะส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางวัตถุและจิตใจ และความก้าวหน้าทางสังคมของพลเมืองในดินแดนตามอาณัติที่มีอยู่

ส่วนมาตรา 7 ก็ระบุว่า รัฐอาณัติเห็นด้วยว่า ข้อโต้แย้งใดๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐอาณัติ และสมาชิกอื่นของสันนิบาตชาติ ที่เกี่ยวกับการตีความ หรือการใช้ข้อกำหนดของอาณัติ โดยที่ข้อโต้แย้งนั้นไม่อาจยุติได้ด้วยการเจรจา ก็จะส่งไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ตามมาตราที่ 14

ของกติกาสันนิบาตชาติ

ฉะนั้น ปัญหาที่สำคัญที่เกิดจากข้อตกลงสันนิบาต จะมีดังนี้

1. ความหมายของการสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีสูงสุดด้านวัตถุและจิตใจ และความก้าวหน้าทางสังคมของประชาชน คืออะไร
2. รัฐอาณัติคาดว่าจะใช้เวลาานเท่าไร ที่จะทำให้หลักการเหล่านี้ประสบผลสำเร็จขึ้นมา
3. ผลที่ตามมาของการที่รัฐอาณัติละเมิดข้อตกลงคืออะไร
4. หลังจากที่ไม่มีสันนิบาตชาติแล้ว ข้อกำหนดเหล่านี้ยังคงผูกพันอยู่หรือไม่

ความคลุมเครือของระบบอาณัติ สะท้อนให้เห็นการขาดข้อตกลงที่ชัดเจนกับฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อสันนิบาตชาติได้สลายตัวลง ก็โอนเอกสารและหน้าที่ทางเทคนิคให้กับสหประชาชาติ แต่สิทธิและข้อผูกมัดเกี่ยวกับอาณัติ มิได้โอนให้เป็นการแน่นอน เมื่อแอฟริกาได้ขอให้สหประชาชาติอนุมัติการผนวกดินแดนอาณัติเป็นส่วนหนึ่งของตน โดยได้เสนอประเด็นนามิเบียเข้าสู่การประชุมสมัชชา

นักวิชาการด้านกฎหมายระหว่างประเทศ นาย Quincy Wright ¹⁰ กล่าวว่า ถ้ารัฐอาณัติล้มเหลวที่จะดำเนินการตามข้อผูกมัดแล้ว คณะมนตรีสันนิบาตชาติก็สามารถโอนอาณัติได้ ไม่มีข้อความใดในเอกสารของการประชุมสันติภาพกรุงปารีส และไม่มีในบันทึกของสันนิบาตชาติหรือในข้อตกลงอาณัติที่ระบุว่าอธิปไตยจะมอบหมายให้แก่สันนิบาตชาติหรือแก่รัฐอาณัติ เมื่อสันนิบาตชาติ

¹⁰Faye Carroll, South West Africa and the United Nations (Kentucky : University of Kentucky Press, 1967), p. 47.

ยุติลง สมาชิกสันนิบาตชาติก็ไม่ได้ประกาศว่า ข้อตกลงอาณัติจะเป็นโมฆะ ในทางตรงกันข้าม พวกเขายอมรับว่า รัฐอาณัติจะยังคงปกครองดินแดนอาณัติต่อไปตามข้อผูกมัดเหล่านี้จนกว่าจะมีการกำหนดใดๆ เกิดขึ้น ในทางปฏิบัติ สันนิบาตชาติจะยุติอาณัติได้ ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการเท่านั้น คือ

- ก. ดินแดนสามารถปกครองตนเอง
- ข. การยุติข้ออาณัติโดยความตกลงที่มีการรับรอง

นอกจากนี้ แอฟริกาใต้ได้ปฏิเสธข้อผูกมัดที่จะส่งข้อตกลงภาวะทรัสตีให้กับสหประชาชาติ และเชื่อว่าสิทธิของสหประชาชาติเหนือดินแดนภายใต้อาณัติมิได้สืบทอดมายังสหประชาชาติแต่แอฟริกาใต้กลับยอมรับอำนาจของสหประชาชาติที่จะยุติข้อตกลงอาณัติ แอฟริกาใต้ร้องขอต่อสหประชาชาติให้อนุญาตให้ผนวกนามิเบีย มิใช่ร้องขอจากพันธมิตร ผู้ซึ่งมอบหมายอาณัติให้ หรือจากกลุ่มอื่น การกระทำนี้นำไปสู่ความคิดที่ว่า ถ้าสหประชาชาติมีอำนาจในการยุติอาณัติ ก็จะมีอำนาจในการแนะนำทางเลือกในการแก้ไขปัญหาด้วย ไม่มีรัฐอาณัติใดนอกจากแอฟริกาใต้ที่ได้หยิบยกปัญหาทางข้อผูกมัดด้านกฎหมาย ส่วนรัฐอาณัติอื่นๆ นั้นรู้สึกว่าเป็นผลประโยชน์ของพวกเขาและประชาชนในดินแดนอาณัติที่จะส่งข้อตกลงภาวะทรัสตีให้กับสหประชาชาติ

การที่แอฟริกาใต้ ปฏิเสธที่จะให้นามิเบียเข้าไปอยู่ภายใต้ภาวะทรัสตีของสหประชาชาตินั้น อยู่บนการวิเคราะห์และการตีความที่เกี่ยวข้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ และเป็นผลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับช่องโหว่ของกฎบัตร โดยมาตรา 77 ระบุว่า "รัฐจะนำดินแดนที่ตนรับผิดชอบในการปกครอง เข้ามาอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตีโดยสมัครใจ"

ส่วนทางด้านนักกฎหมายก็มีความเห็นที่ไม่ตรงกัน ดังนี้

1. ระบบอาณัติจะยังมีต่อไปหรือไม่ เมื่อมีการตั้งระบบภาวะทรัสตีขึ้นมาแล้ว
2. รัฐอาณัติมีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับทรัสตี

3. สหประชาชาติได้รับมอบหมายอำนาจจากที่ใด ให้มีอำนาจหน้าที่ดูแลดินแดนในอาณัติแทนสันนิบาตชาติที่สลายตัวไปแล้ว

สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาหลักในช่วง 2 ทศวรรษ หลังจากที่มีการจัดตั้งสหประชาชาติ คือ เมื่อสันนิบาตชาติได้ล้มเลิกไป ใครที่จะมาเป็นผู้รับผิดชอบแอฟริกาใต้ต่อไป ในเรื่องการกระทำของแอฟริกาใต้ต่อนามิเบีย ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ แอฟริกาใต้ก็คิดว่า การสิ้นสันนิบาตชาติไป ทำให้ตนได้รับอำนาจการควบคุมทั้งหมดที่มีต่อดินแดนนี้ แอฟริกาใต้ได้ใช้ยุทธวิธีทางกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยง การนำดินแดนเข้าไปอยู่ในระบบใหม่ของการเป็นภาวะทรัสตีของสหประชาชาติ ซึ่งไม่เหมือนระบบอาณัติ ตรงที่เป้าหมายสำหรับดินแดนทั้งหมดคือ การมีรัฐบาลที่ปกครองตนเองหรือมีเอกราช ฉะนั้นเป้าหมายนี้จึงมีลักษณะตรงกันข้ามกับความปรารถนาของแอฟริกาใต้ที่จะผนวกดินแดนเข้าไว้

อนึ่ง ทางแอฟริกาใต้ได้กล่าวว่า อาณัติของนามิเบียได้หมดอายุไปพร้อมกับสันนิบาตชาติ และสหประชาชาติมิใช่ผู้สืบทอดในสิทธิหรือข้อผูกพันระหว่างประเทศของสันนิบาตชาติ และอซิปไตยได้ตกลงอยู่กับแอฟริกาใต้ การตีความนี้ไม่ได้รับการยอมรับจากทั้งสหประชาชาติ หรือศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ส่วนทางสหประชาชาติก็ไม่เชื่อว่ารัฐบาลแอฟริกาใต้จะพัฒนาชนพื้นเมืองนามิเบียโดยปราศจากการควบคุมดูแลระหว่างประเทศได้ ด้วยเหตุนี้ การแบ่งแยกผิวจึงเป็นต้นเหตุของการอภิปรายทั้งหลาย ส่งผลให้ไม่อาจแก้ไขปัญหาทั้งหลายที่เกี่ยวข้องได้ เพราะแอฟริกาใต้ไม่อาจยอมรับดินแดนที่ไม่มีการแบ่งแยกผิว ส่วนสหประชาชาติก็ไม่อาจยอมรับการแบ่งแยกผิวในดินแดนนามิเบียได้

ตามคำร้องขอของแอฟริกาใต้ เพื่อขออนุญาตผนวกนามิเบียนั้นมีการอภิปรายในคณะกรรมการที่ 4 * ของสมัชชาในปี ค.ศ. 1946 ในคณะ

* คณะกรรมการที่ 4 จะรับผิดชอบปัญหาดินแดนในภาวะทรัสตีและดินแดนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง

กรรมการที่ 4 มีสมาชิกจำนวนหนึ่งเชื่อว่าลักษณะของระบบภาวะทรัสตีนั้น คือ ความสมัครใจ ส่วนความคิดเห็นของชาติต่างๆ มีดังนี้ ¹¹

1. ผู้แทนเนเธอร์แลนด์ เห็นว่า มาตรา 77 ของกฎบัตรสหประชาชาติไม่ได้กล่าวว่ดินแดนอาณัติ "จะต้องถูกนำเข้ามาไว้" ภายใต้ระบบภาวะทรัสตี ดังนั้นรัฐบาลแอฟริกาใต้จึงไม่ถกบังคับให้นำนามิเบียไปอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตี

2. ผู้แทนฝรั่งเศสชี้ว่า การใช้คำ "อาจจะนำเข้ามาไว้" จึงไม่ใช่ "ต้องนำเข้ามาไว้" (มาตรา 77) ส่วนการใช้คำว่า "ความตกลงภายหลัง" (มาตรา 77 (2)) พิสูจน์ว่า การนำดินแดนไปอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตี จะต้องเป็นการกระทำโดยสมัครใจของรัฐอาณัติ การกระทำโดยสมัครใจของระบบภาวะทรัสตีจะปรากฏอยู่ในมาตรา 80 วรรค 1 ของกฎบัตร

3. ผู้แทนอังกฤษ โต้ในปี ค.ศ. 1946 ว่า มาตรา 77(2) รัฐอาณัติมีอิสระที่จะให้ดินแดนอาณัติไปอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตีหรือไม่ก็ได้ ต่อมาในปี ค.ศ. 1947 อังกฤษยังระบุว่ "อาจจะนำเข้ามาไว้" จากมาตรา 77 พิสูจน์ถึงลักษณะของระบบภาวะทรัสตี

ในปี ค.ศ. 1947 แอฟริกาใต้แจ้งให้สหประชาชาติทราบว่ ไม่มีข้อบังคับให้นำดินแดนไปอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตี จึงบริหารนามิเบียต่อไปในลักษณะอาณัติ และส่งรายงานการบริหารของตน เพื่อให้ข้อมูลแก่สหประชาชาติ และเป็นเสมือนการแสดงไมตรีจิต ไม่ใช่เป็นการยอมรับทางกฎหมายตามการอ้างของสหประชาชาติ อย่างไรก็ตาม สมิชชาวยังย้ำถึงคำแนะนำของตนที่

¹¹ Cresia Maria Rocha, In Search of Namibian Independence (London : Westview Press, 1984), p. 39-40.

ให้นำดินแดนเข้ามาอยู่ภายใต้ระบบภาวะทรัสตี

ต่อมา ในปี ค.ศ. 1949 แอฟริกาใต้ได้แจ้งต่อสหประชาชาติว่าจะไม่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารของตนในดินแดนอีกต่อไป เพราะอาณัติได้สิ้นสุดไปพร้อมกับการสิ้นสุดของสันนิบาตชาติ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ พอจะสรุปได้ว่า การปกครองนามิเบียโดยแอฟริกาใต้นั้น ได้ใช้หลักการปกครองหลายประการ ที่ขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติ อีกทั้งยังละเมิดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาว่าด้วยการให้เอกราชแก่ประเทศและประชาชนอาณานิคม ซึ่งการกระทำของแอฟริกาใต้นี้ ได้ถูกบ่งชี้ว่าเป็นการคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ อันส่งผลให้สหประชาชาติต้องเข้ามาดำเนินการปัญหานามิเบียอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป้าหมายของสหประชาชาติก็คือ ความปรารถนาที่จะนำนามิเบียไปสู่ความเป็นเอกราช มีการปกครอง และการกำหนดเขตอำนาจของตนเองในที่สุด ซึ่งจะได้พิจารณาถึงบทบาทของสหประชาชาติในการแก้ไขปัญหานามิเบียของนามิเบียในบทต่อไป